

De Minister van Klimaat en Groene Groei
Mevrouw S. Van Veldhoven-van der Meer
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Gasunie Transport Services B.V.
Postbus 181
9700 AD Groningen
Concourslaan 17
T (050) 521 19 11
E info@gastransport.nl
Handelsregister Groningen 02084889
www.gasunietransportservices.com

Datum
15 september 2026

Doorkiesnummer
050-5211911

Ons kenmerk
ZK 26.1876

Uw kenmerk

Onderwerp
Overzicht leveringszekerheid voor gasjaar 2027/2028

Geachte minister Van Veldhoven-van der Meer,

Als beheerder van het landelijk gastransportnet heeft Gasunie Transport Services (GTS) op basis van de Energiewet¹ de wettelijke taak jaarlijks een overzicht van de gasleveringszekerheid aan de Minister van Klimaat en Groene Groei (KGG) aan te bieden. Met deze brief en het bijgevoegde overzicht geeft GTS invulling aan deze taak voor gasjaar 2027/2028.

Leveringszekerheid

Leveringszekerheid is door de overheid omschreven als een situatie waarin eindafnemers van gas op het juiste moment, in de juiste kwaliteit (laag- of hoogcalorisch) en met de benodigde hoeveelheid worden beleverd, ook wanneer de vraag hoog is.²

In voorgaande jaren diende GTS haar analyses ten behoeve van het jaarlijkse overzicht van de gasleveringszekerheid te baseren op de verwachte gasvraag en het verwachte gasaanbod gerelateerd aan de koudste winter in de afgelopen 30 jaar. Als gevolg van gewijzigde wetgeving baseert GTS de analyses voor het voorliggende overzicht op de verwachte gasvraag en het verwachte gasaanbod gerelateerd aan de koudste winter in de afgelopen 20 jaar.³

De waarborging van de leveringszekerheid wordt onder meer beoordeeld aan de hand van normen uit de Europese Security of Supply-verordening, waaronder de capaciteitsbalans en de gasleveringsnorm. Met de capaciteitsbalans wordt beoordeeld of voldoende aanbodcapaciteit beschikbaar is om tijdens winterse omstandigheden aan de piekvraag te kunnen voldoen. De gasleveringsnorm beoogt te waarborgen dat gedurende een koude winter voldoende gasvolumes beschikbaar blijven voor de levering aan beschermde afnemers. Hiertoe worden verschillende scenario's doorgerekend om vast te stellen hoeveel gas op 1 februari, de eerste dag van de laatste wintermaand, minimaal in de gasopslagen aanwezig moet zijn om de levering aan beschermde afnemers te kunnen blijven garanderen. Naast de capaciteitsbalans en de gasleveringsnorm, wordt via de volumebalans getoetst of gedurende het jaar naar verwachting voldoende gasvolume beschikbaar is.

¹ Conform Energiewet, artikel 3.66

² Memorie van toelichting, paragraaf 2.1; <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-34957-3.html>

³ Conform Energieregeling, artikel 3.23

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 15 september 2022

Ons kenmerk ZK 26.1876

Onderwerp: Overzicht leveringszekerheid voor gasjaar 2027/2028

Tevens wordt berekend welk vulniveau van de gasopslagen naar verwachting benodigd is om gedurende een koude winter aan de gasvraag te kunnen voldoen. Daarbij wordt zowel rekening gehouden met de binnenlandse gasvraag als met internationale gasstromen, aangezien Europese regelgeving onder reguliere omstandigheden geen beperkingen van grensoverschrijdende gasstromen toestaat.

De analyse is op vergelijkbare wijze uitgevoerd als in voorgaande jaren. Afgelopen voorjaar zijn de gehanteerde uitgangspunten en voorlopige resultaten geconsulteerd met de markt. Een aantal van de ontvangen consultatiereacties heeft geleid tot aanpassing van de aanvankelijk gehanteerde uitgangspunten.⁴

Resultaten

De *volumebalans* laat zien dat in alle beschouwde scenario's voldoende volume op jaarbasis beschikbaar is om in de verwachte gasvraag te voorzien. Ook in een koud jaar met een hoge jaarvraag is daarmee voldoende gas beschikbaar voor beleving van de markt.

Ook de *capaciteitsbalans*, die ziet op de beschikbaarheid van voldoende aanbodcapaciteit⁵ tijdens een piekvraagdag bij -14 °C⁶, toont in alle beschouwde scenario's een positief resultaat.

Om onder koude omstandigheden voldoende gas beschikbaar te hebben voor beschermde afnemers in Nederland (*gasleveringsnorm*), moet aan het begin van februari nog 33 TWh in de gasopslagen aanwezig zijn. Dit is realistisch haalbaar indien de gasopslagen bij aanvang van de winterperiode voldoende gevuld zijn. Berekeningen van het benodigde aanbod uit gasopslagen gedurende een koude winter, bieden een onderbouwing voor de benodigde vulgraad bij aanvang van de winterperiode.

Naast voldoende gasaanbod op jaarbasis (de volumebalans-toets), is voldoende *aanbodflexibiliteit in de winter* noodzakelijk om de hogere wintervraag te kunnen accommoderen. Deze flexibiliteit werd voorheen grotendeels geleverd door het Groningen-veld en de seizoensopslagen. De afgelopen jaren hebben de seizoensopslagen een cruciale rol vervuld in het leveren van aanbodflexibiliteit in de winter. De komende jaren zal dat zo blijven, waarbij naar verwachting ook LNG-leveringen in toenemende mate een rol kunnen gaan spelen. In voorgaande jaren was in het kader van het jaarlijkse overzicht leveringszekerheid een belangrijk uitgangspunt dat gedurende een koude winter er geen sprake is van additioneel aanbod via LNG-leveringen, als gevolg van het relatief beperkte wereldwijde LNG-aanbod. Vanwege het toenemende wereldwijde LNG-aanbod, wordt het aannemelijker dat LNG een rol kan gaan spelen in het leveren van additioneel winteraanbod. Tegelijkertijd bestaan nog onzekerheden over de beschikbaarheid (voor Noordwest-Europa) van de additionele LNG-volumes, onder meer als gevolg van geopolitieke ontwikkelingen en de wereldwijde groei van de gasvraag.

GTS heeft om deze reden twee scenario's onderzocht, variërend van een gelijkmatig leveringspatroon van LNG gedurende het jaar (zonder additionele LNG-leveringen in de

⁴ Zie hiervoor graag de consultatiematrix zoals opgenomen in bijlage 1 van het bijgevoegde 'Overzicht leveringszekerheid van aardgas 2026'

⁵ Europese infrastructuurnorm conform EU Verordening 2017/1938, artikel 5

⁶ KNMI Analyse: <https://www.gasunietransportservices.nl/gasmarkt/leveringszekerheid-gas/achtergrondinformatie>

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 15 september 202

Ons kenmerk ZK 26.1876

Onderwerp: Overzicht leveringszekerheid voor gasjaar 2027/2028

winter) tot een scenario waarbij maximaal additioneel LNG wordt geleverd in de wintermaanden. Hieruit volgt een benodigd volume in de Nederlandse seizoensopslagen van respectievelijk 103 en 83 TWh aan het begin van het winterseizoen 2027/2028 om de leveringszekerheid gedurende een koude winter⁷ te waarborgen.

GTS adviseert een vuldoel van 93 TWh. Dit advies weerspiegelt enerzijds de verwachting dat de beschikbaarheid van LNG-volumes zal toenemen als gevolg van een ruimere LNG-markt en anderzijds de onzekerheid over de mate waarin deze extra volumes daadwerkelijk beschikbaar zullen zijn voor Noordwest-Europa. Daarbij merkt GTS op dat het nog enige tijd duurt voordat (het vulseizoen voor) de winter van 2027/2028 aanvangt en dat toekomstige markt- en geopolitieke ontwikkelingen aanleiding kunnen geven om het thans geadviseerde vuldoel te herzien.

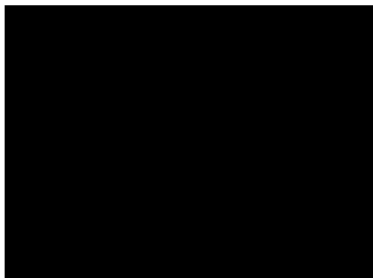
Weerbaarheid van het gassysteem

GTS benadrukt dat de continu veranderende geopolitieke situatie een aandachtspunt blijft. Terwijl Noordwest-Europa steeds afhankelijker wordt van gasimporten, neemt ook het risico op significante en langdurige verstoringen van het gasaanbod toe. Tijdens de blokkade van de Straat van Hormuz is de leveringszekerheid in Nederland tot dusver niet in het geding geweest, maar dit biedt geen garantie voor toekomstige verstoringen. Dergelijke gebeurtenissen⁸ vallen buiten de reikwijdte van dit overzicht, maar verdienen volgens GTS wel aandacht. In de Weerbaarheidsanalyse 2026 heeft GTS daarom gewezen op het belang van de aanleg van strategische gasvoorraden in bestaande gasopslagen.⁹

Tot slot constateert GTS dat de huidige systematiek van verplichte vulgraden ongewenste marktverstoringen veroorzaakt. Om die reden pleit GTS voor een herziening van het Europese regelgevingskader voor leveringszekerheid, op zodanige wijze dat verplichte vulgraden komen te vervallen en lidstaten verantwoordelijk worden gesteld voor de aanleg en instandhouding van strategische gasvoorraden.

GTS blijft de ontwikkelingen op de (internationale) gasmarkt nauwgezet monitoren en zal u over relevante ontwikkelingen blijven informeren.

Hoogachtend,

Bijlage bij deze brief:

"GTS overzicht leveringszekerheid van aardgas 2026"

⁷ Conform de Uitvoeringsregeling Energiewet, hanteert GTS het temperatuurverloop zoals is waargenomen in 2012/2013.

⁸ Hierbij valt te denken aan bijvoorbeeld een beperking van het beschikbare LNG-volume ten gevolge van een handelsconflict of onbeschikbaarheid van vaarroutes, of aan uitval/sabotage van infrastructuur.

⁹ <https://www.gasunietransportservices.nl/gasmarkt/leveringszekerheid-gas/weerbaarheidsanalyse-2026>